

Finansdepartementet
Skatte- och tullavdelningen
103 33 Stockholm

2010-03-26

Remissvar: Mervärdesskatt för den ideella sektorn mm, Ds 2009:58 (Fi2009/1548)

Sveriges Redovisningskonsulters Förbund, SRF, har beretts tillfälle att avge synpunkter på remissen Mervärdesskatt för den ideella sektorn mm, Ds 2009:58 (Fi2009/1548).

Sveriges Redovisningskonsulters Förbund, SRF

SRF är Sveriges ledande och största branschorganisation för redovisningskonsulter med ca 4 500 medlemmar. Konsulterna har som uppgift att stödja och hjälpa företagare med redovisnings- och skattefrågor, och att fungera som rådgivare i de dagliga frågor som finns i företagarens näringsverksamhet. Drygt 200 000 företag anlitar en SRF-konsult som stöd i sin verksamhet.

SRF arbetar med att aktivt öka kvaliteten på rådgivningen inom branschen i synnerhet och näringslivet i allmänhet. Detta sker bland annat genom att SRF finns representerade i Bokföringsnämnden och även deltar aktivt som remissinstans för olika myndighetsorgan inom för SRF berörda områden.

Från och med 2006 har SRF även infört en ny kvalitetsnorm för branschen genom möjligheten att bli ”Auktoriserad Redovisningskonsult” som ett sätt att öka kompetensen och kvaliteten i branschen och hos våra medlemmar.

Mera info kan erhållas på **hemsidan www.srfkonsult.se**.

Bakgrund

EU-kommissionen har i juni 2008 inlett ett förfarande om fördragsbrott mot Sverige eftersom de svenska reglerna för mervärdesskatt inte överensstämmer med EU:s direktiv. Det krävs därför en förändring av svenska regler eftersom de gemenskapsrättsliga reglerna skall tillämpas med företräde framför svensk lag. Skillnaderna avser främst definitioner, men får långtgående konsekvenser för skattskyldigheten. De förändrade definitionerna påverkar främst ideell verksamhet som tidigare varit undantagen med hänvisning till IL, och som nu kan komma att omfattas av redovisning av mervärdesskatt. Den utmaning som Sverige därmed står inför är att kunna kombinera ett nytt regelverk med undantag för ideella föreningar och trossamfund så att sådan allmännyttig verksamhet inte försvåras genom regeländringen.

I samband med denna översyn har ytterligare två områden för mervärdesskatt utretts för att förändra regelverket. Det avser dels så kallad frivillig skattskyldighet vid uthyrning av verksamhetslokaler och dels undantag för mindre företag av förenklingskäl. Förslagen redovisas nedan.

Förslaget

Förslaget bygger på följande struktur:

- begreppet beskattningsbar person införs och ersätter yrkesmässig verksamhet
- redovisningsskyldighet för mervärdesskatt skall inte kopplas till IL
- ideella föreningar och trossamfund omfattas av mervärdesskatt enligt nya definitionen
- särskilda undantagsregler införs för ideell verksamhet utan vinstsyfte
- särskilda undantag för själavård och omsättning till medlemmar införs
- reglerna om frivillig skattskyldighet för lokaler slopas
- beskattningsbara personer med omsättning under 250 000 kr kan undantas

Generellt

SRF anser att lagar och regler skall uttryckas så tydligt och enkelt som möjligt. En sådan ansats stärker rättstillämpningen och därmed även rättssäkerheten. En harmonisering mot EU:s regelverk för att ge ökad tydlighet och starkare normering mot de gemensamma reglerna är därför alltid önskvärt. Inom mervärdesskatteområdet har det vidare blivit en viktig referens att söka vägledning i EU-reglerna, vilket ytterligare understryker vikten av att harmonisera de svenska reglerna mot EU-direktiven.

Begreppet beskattningsbar person

Beskattningsbar person definieras som någon som driver självständig ekonomisk verksamhet. Med ekonomisk verksamhet avses ett regelbundet tillhandahållande av varor eller tjänster mot ekonomisk ersättning till utomstående, och kravet på självständighet innebär att det sker i eget namn och egen regi, till skillnad från ett anställningsförhållande.

Den nya definitionen innehåller en viktig skillnad mot befintliga regler, som använder begreppet yrkesmässig verksamhet knutet till definitionen för näringsverksamhet enligt IL. I detta begrepp ingår ett vinstsyfte, men EG-direktivet kräver inte att ett överskott skall uppstå, utan definierar istället skattskyldigheten genom kravet att bedriva ekonomisk verksamhet mot utomstående oavsett resultatet. Skillnaden väcker ett flertal frågor om skattskyldighet för verksamhet som bedrivs inom ideella föreningar mm, som enligt svensk rätt inte har vinstsyfte och därför är undantagen, men som enligt direktivet omfattas av kravet att redovisa mervärdesskatt.

SRF anser att reglerna för mervärdesskatt tillhör de mest komplicerade inom skatteområdet. Det är därför angeläget att frigöra reglerna från IL och skapa ett självständigt regelverk för mervärdesskatt. Eftersom rättstillämpningen på området dessutom i flera fall styrs av EU:s direktiv om mervärdesskatt är det angeläget att anpassa de svenska reglerna till direktivet, även om något fördragsbrottsförfarande inte hade inletts.

Begreppet beskattningsbar person och definitionen av självständigt bedriven ekonomisk verksamhet är mera distinkta än nuvarande regler, och därför även en förenkling jämfört mot dagens regler. SRF tillstyrker därför förslaget att införa dessa begrepp i ett självständigt svenskt regelverk för mervärdesskatt som överensstämmer med EU:s direktiv.

Ideella föreningar mm

Enligt dagens regler undantas ideella föreningar och trossamfund mm från mervärdesskatt eftersom de inte bedriver näringsverksamhet enligt definitionen i IL. Enligt den nya definitionen beskattningsbar person kommer ekonomisk verksamhet som bedrivs av ideella organisationer att omfattas av mervärdesskatt. Målsättningen för utredningen har dock varit att reglerna för den ideella sektorn skall förbli oförändrade i så stor utsträckning som möjligt. För att åstadkomma detta krävs således att undantag kan göras.

Den metodik som undantagen för ideell verksamhet bygger på baseras på att verksamheten skall ha ett allmännyttigt ändamål och bedrivs utan vinstsyfte. Dessutom stadgas öppet i direktivet att undantag får göras för verksamhet som avser sjukvård, social omsorg, kultur, skydd av barn och ungdomar, undervisning, idrottstjänster och omsättning till medlemmar.

Vidare införs ett särskilt undantag för själavård samtidigt som tidigare identifierade områden som bibliotek, museum, teater och idrottsliga evenemang utan vinstsyfte kvarstår. Särskilt undantag föreslås även för föreningars omsättning till egna medlemmar då vinstsyfte saknas samt ideella organisationers insamling av pengar.

Utöver de särskilda undantagen är även det föreslagna generella undantaget för mindre företag tillämpligt. Detta innebär att verksamheter som omsätter mindre än 250 000 kr kan ansöka om undantag för skattskyldighet för mervärdesskatt.

SRF anser att de uppräknade områden som föreslås undantagna är viktiga undantag för att garantera fortsatt förmånliga regler för ideell verksamhet som bedrivs utan vinstsyfte. SRF tillstyrker därför de föreslagna undantagen.

Frivillig skattskyldighet

Lokaler som används i verksamhet som är skattskyldig till mervärdesskatt kan efter ansökan omfattas av mervärdesskatt. Reglerna ger löpande problem genom att parterna ofta tillämpar skattskyldighet utan att veta om att registrering krävs först. Problemen har uppmärksammats av organisationerna Fastighetsägarna i Sverige, Svenskt Näringsliv, Företagarna och Stockholms Handelskammare som har hemställt om en förändring som innebär att skattskyldigheten skall vara obligatorisk när lokalerna används till annat än bostad. En sådan ordning föreslås samtidigt kompletteras med en frivillig möjlighet att avstå skattskyldigheten.

Utredningen föreslår därför att reglerna om frivillig skattskyldighet slopas och ersätts med obligatorisk skattskyldighet för lokaler som inte avser bostad. Det innebär att kravet på att hyresgästen skall bedriva skattepliktigt verksamhet upphör. Ingen möjlighet till frivilligt utträde ur systemet föreslås.

Övergångsregler skall införas som innebär att pågående hyresförhållanden som inte är skattskyldiga får pågå i upp till 5 år. Dessutom införs regler om jämkning som innebär att investeringar under de senaste 10 åren över 100 000 kr som påverkar ingående skatt skall redovisas vid inträde av skattskyldighet som ett direktavdrag. SRF anser att reglerna förenklas genom den föreslagna ändringen. En obligatorisk skattskyldighet är logisk för regelverket som helhet. Dock bör möjligheter till frivilligt utträde införas för att inte försämra villkoren för de hyresgäster som bedriver verksamhet som inte är skattskyldig.

Särskilda regler för småföretag

Medlemsländerna har åtagit sig att förenkla och minska de administrativa kostnaderna för mindre företag med 25% till år 2010. Ett led i detta är att skapa undantag för små företag från administrativt betungande rutiner.

Utredningen föreslår att företag som omsätter högst 250 000 kr skall kunna ansöka om befrielse från skattskyldighet. Möjligheter till sådana generella undantag finns inte i EU:s direktiv, men andra länder har efter ansökan fått sådana möjligheter varför en ansökan från Sverige borde besvaras positivt.

Avgörande för rätten till undantag skall vara att omsättningen under de senaste 2 åren understiger gränsen 250 000 kr. Begäran om undantag från skattskyldighet är frivillig, och företagen kan alltid välja att omfattas av regelverket enligt ordinarie regler. Enligt förslaget får dock en återgång till skattskyldighet ske först efter utgången av det andra beskattningsåret efter beslut om befrielse från skattskyldighet. Om företagets omsättning skulle komma att överstiga 250 000 kr inträder skattskyldighet direkt för överskjutande belopp. Jämkning av ingående skatt skall ske på investeringsvaror vid inträde och utträde ur skattskyldigheten.

Gränsen för undantag från skattskyldighet under en omsättning på 250 000 kr avser inte enbart företag utan samtliga beskattningsbara personer. Det innebär att denna regel även är tillämplig på ideella föreningar och trossamfund.

SRF anser att ett system med generellt undantag för mindre företag är en effektiv möjlighet att reducera den administrativa bördan. Befrielse från skattskyldighet kan dock även medföra nackdelar vad avser begränsningar i avdragsrätten för ingående skatt, varför möjligheten att återvända till skattskyldighet är viktig. I nuvarande förslag föreslås en karenstid om 2 år för att återinträdet skall godkännas. SRF anser att en sådan ordning medför inlåsnings effekter som motverkar såväl förenkling som fördelar för företagen. En återgång till skattskyldighet bör ske på samma sätt som när gränsvärdet överskrids, det vill säga omedelbart efter ansökan.

SRF tillstyrker förslaget om undantag från skattskyldighet för mindre företag och organisationer som har en omsättning om högst 250 000 kr. Dock avstyrks förslaget i den del som föreslår en 2 års karenstid för den som önskar återinträda till ordinarie regelverk. Sådan återgång till skattskyldighet bör inträda direkt efter ansökan med beslut om registrering.

SVERIGES REDOVISNINGSKONSULTERS FÖRBUND

Mikael Carlson
Förbundsordförande

Redovisningskonsulterna SRF Servicebyrå AB

Postadress: Box 143, 791 23 Falun Växel: 023-79 49 50 E-post: info@srfkonsult.se
Besöksadress: Ölandsgatan 7 Telefax: 023-637 88 Hemsida: www.srfkonsult.se Org.nr: 556099-2520